

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

ATHENS UNIVERSITY
OF ECONOMICS
AND BUSINESS

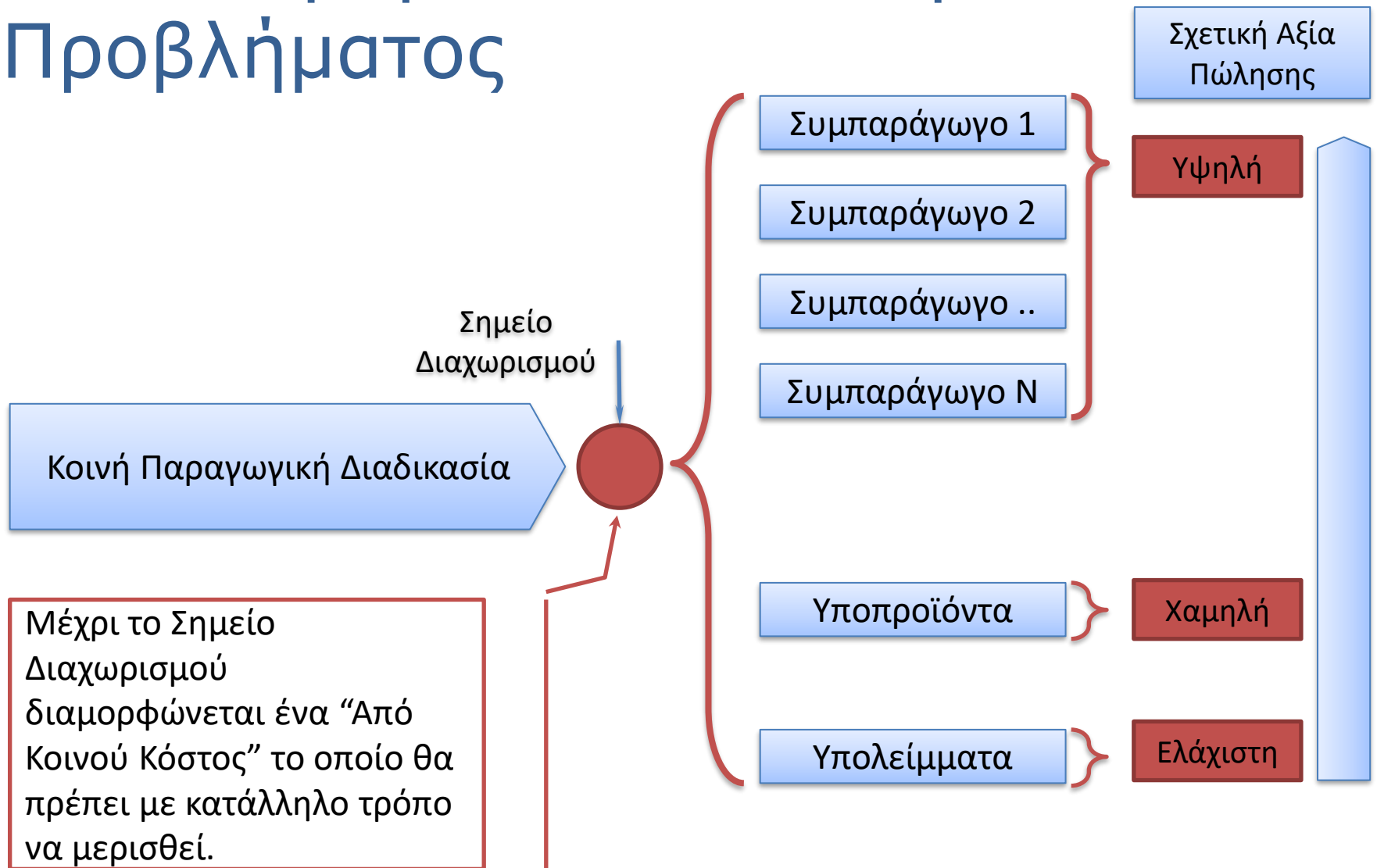
**ΣΧΟΛΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**
SCHOOL OF
BUSINESS

**ΤΜΗΜΑ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ &
ΧΡΗΜΑΤΟ-
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**
DEPARTMENT OF
ACCOUNTING &
FINANCE

5. Συμπαράγωγα

Κατανόηση του Κοστολογικού Προβλήματος

Παραδείγματα Κοινής Παραγωγικής Διαδικασίας και Συμπαράγωγων

Κοινή Παραγωγική Διαδικασία	Συμπαράγωγα
Γεωργία/Κτηνοτροφία	
Αγέλαδες, χοίροι, αιγοπρόβατα	Μπριζόλες, Παϊδάκια, Οστά, Λίπος κ.λπ.
Σιτάρι	Καρπός, σανό
Χημικές Βιομηχανίες	
Διυλιστήριο	Βενζίνη, πετρέλαιο, κιροζίνη, βαζελίνη κ.λπ.
Εκμετάλλευση Φυσικών Πόρων	
Εξόρυξη Υδρογονανθράκων	Μαζούτ, φυσικό αέριο κ.λπ.

Στόχοι του Μερισμού του Από Κοινού Κόστους

Παροχή αναγκαία πληροφορίας για το προσδιορισμό του κόστους των αποθεμάτων στο πλαίσιο της χρηματοοικονομικής λογιστικής.

Αξιολόγηση τμηματικής απόδοσης καθώς και των στελεχών που είναι υπεύθυνα για τα τμήματα αυτά.

Επιβολή καθεστώτος ρύθμισης τιμών σε κλάδους που τελούν υπό κρατική εποπτεία.

Κοστολόγηση αποθεμάτων.

Ανάλυση κερδοφορίας συμβολαίων αγοράς.

Μέθοδοι Μερισμού του Από Κοινού Κόστους

Δύο βασικές προσεγγίσεις:

Προσέγγιση 1^η: Μερισμός του Από Κοινού Κόστους με βάσει τις παραχθείσες ποσότητες των συμπαραγώγων.

Προσέγγιση 2^η: Μερισμός του Από Κοινού Κόστους με βάσει δεδομένα αγοράς.

Μέθοδος της σχετικής αξίας πωλήσεων στο σημείο διαχωρισμού (sales value at split-off).

Μέθοδος της καθαρής αξίας ρευστοποίησης (net realisable value).

Μέθοδος του σταθερού ποσοστού μικτού κέρδους (gross margin percentage net realisable value).

Μέθοδος των Παραθθεισών Ποσοτήτων

Με βάση τη μέθοδο αυτή το Από Κοινού Κόστος επιμερίζεται στα συμπαράγωγα προϊόντα βάσει των μονάδων, του βάρους ή του όγκου του κάθε παραγόμενου συμπαράγωγου προϊόντος σε σχέση με το σύνολο των παραγομένων συμπαράγωγων προϊόντων στο σημείο διαχωρισμού.

Για να εφαρμοστεί αυτή η μέθοδος θα πρέπει όλα τα συμπαράγωγα να μπορούν να μετρηθούν με το ίδιο μέγεθος.

Οδηγεί σε λογικά αποτελέσματα θα πρέπει τα παραγόμενα τελικά προϊόντα να είναι ομοιογενή έτσι ώστε η παραγωγή τους να απαιτεί σε γενικές γραμμές την ίδια προσπάθεια.

Η εφαρμογή αυτής της μεθόδου μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα όταν δεν ισχύει η παραπάνω υπόθεση και όταν υπάρχει διαφορά μεταξύ των τιμών πώλησης των συμπαράγωγων.

Μέθοδος των Παραχθειςών Ποσοτήτων

Παράδειγμα:

Η βιομηχανική επιχείρηση “ΑΒΓ” κατασκευάζει τα προϊόντα Α και Β με μία κοινή μέθοδο παραγωγής. Κατά τη διάρκεια του Ιουνίου η επιχείρηση παρήγαγε 16.000 μονάδες προϊόντος Α και 7.200 μονάδες προϊόντος Β με συνολικό Από Κοινού Κόστος € 200.000.

Ζητείται:

Να επιμεριστεί το Από Κοινού Κόστος στα δύο προϊόντα με βάση τη μέθοδο της παραχθείσας ποσότητας.

Προϊόν	Παραχθείσες μονάδες	Επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους	Επιβάρυνση
Α	16.000	$(16.000 : 23.200) \times 200.000$	€ 137.931,03
Β	<u>7.200</u>	$(7.200 : 23.200) \times 200.000$	€ <u>62.068,97</u>
Σύνολο	<u>23.200</u>		€ <u>200.000,00</u>

Μέθοδος της Σχετικής Αξίας Πωλήσεων στο Σημείο Διαχωρισμού

Η μέθοδος αυτή μπορεί να εφαρμοστεί στην περίπτωση που τα συμπαράγωγα έχουν τιμή πώλησης στο σημείο διαχωρισμού.

Με βάση τη μέθοδο αυτή, το Από Κοινού Κόστος επιμερίζεται στα συμπαράγωγα προϊόντα βάσει της αξίας πώλησης του κάθε παραγόμενου συμπαράγωγου προϊόντος σε σχέση με το σύνολο της αξίας πώλησης όλων των παραγόμενων συμπαράγωγων προϊόντων στο σημείο διαχωρισμού.

Μέθοδος της Σχετικής Αξίας Πωλήσεων στο Σημείο Διαχωρισμού

Παράδειγμα:

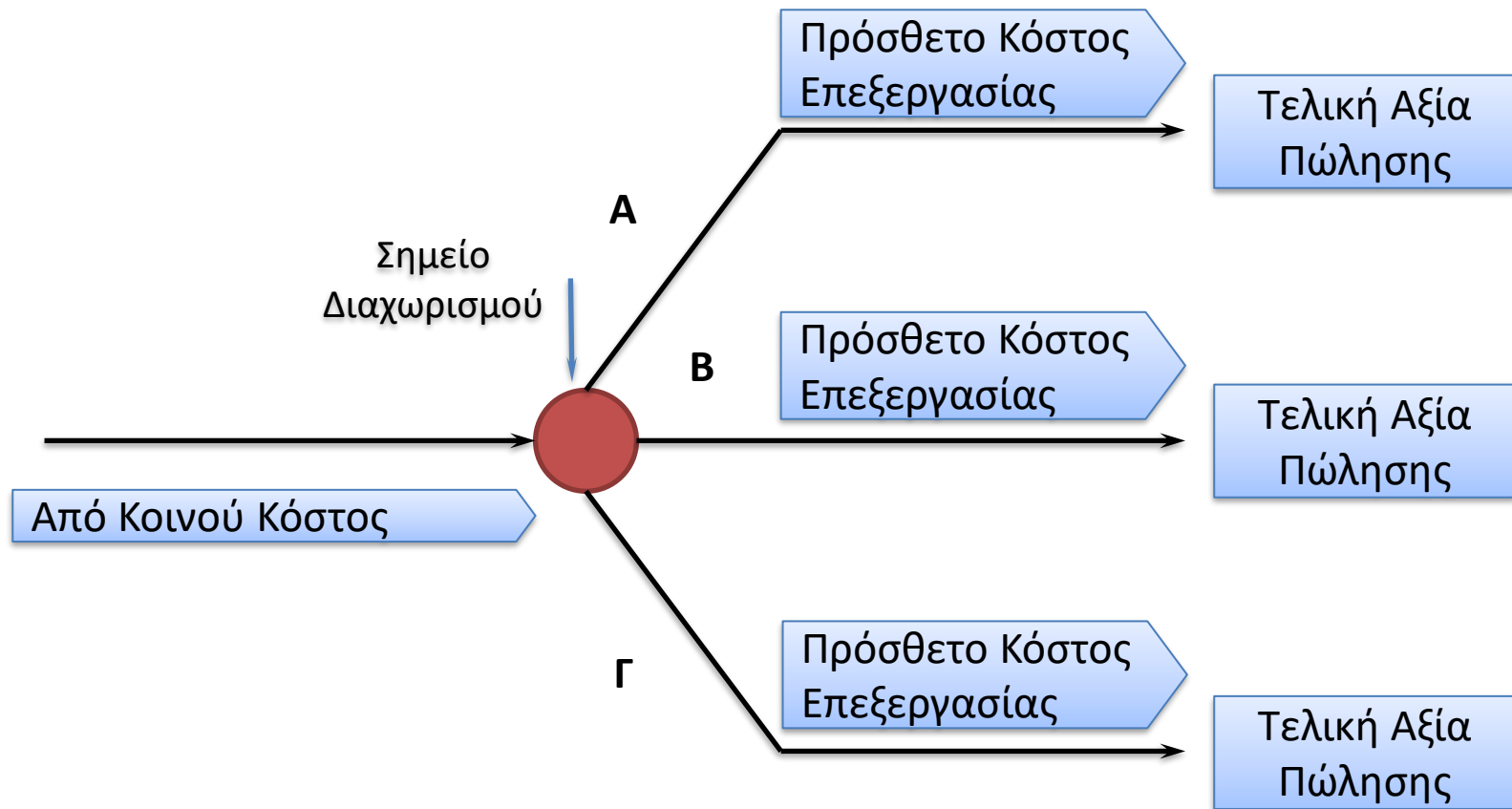
Η βιομηχανική επιχείρηση “ΑΒΓ” κατασκευάζει τα προϊόντα Α και Β με μία κοινή μέθοδο παραγωγής. Κατά τη διάρκεια του Ιουνίου η επιχείρηση παρήγαγε 16.000 μονάδες προϊόντος Α και 7.200 μονάδες προϊόντος Β με συνολικό Από Κοινού Κόστος € 200.000. Έστω, ότι η αξία πώλησης των συμπαραγώνων στο σημείο διαχωρισμού είναι € 20 ανά μονάδα προϊόντος Α και € 25 ανά μονάδα προϊόντος Β. Ζητείται:

Να επιμεριστεί το Από Κοινού Κόστος στα δύο προϊόντα με βάση τη μέθοδο της σχετικής αξίας πώλησης στο σημείο διαχωρισμού.

Προϊόν	Αξία πώλησης στο σημείο διαχωρισμού	Επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους	Επιβάρυνση
Α	€ 320.000 (16.000X € 20)	$(320.000 : 500.000) \times 200.000$	€ 128.000
Β	€ 180.000 (7.200X € 25)	$(180.000 : 500.000) \times 200.000$	€ 72.000
Σύνολο	<u>€500.000</u>		<u>€ 200.000</u>

Μέθοδος της Καθαρής Αξίας Ρευστοποίησης

Μέθοδος της Καθαρής Αξίας Ρευστοποίησης

Εάν η τιμή πώλησης δεν είναι γνωστή ή δεν υπάρχει στο σημείο διαχωρισμού, λόγω της ημικατεργασμένης μορφής των συμπαραγώγων, ο επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους γίνεται με βάση την καθαρή αξία ρευστοποίησης.

Η καθαρή αξία ρευστοποίησης είναι η υποθετική αγοραία αξία που θα είχε κάθε τελικό προϊόν στο σημείο διαχωρισμού. Για την εκτίμηση αυτής της υποθετικής αξίας αφαιρείται από τη συνολική τελική αξία πώλησης κάθε συμπαραγώγου το οποιοδήποτε άμεσο κόστος που σχετίζεται με την επεξεργασία και τη διάθεσή του

Μέθοδος της Καθαρής Αξίας Ρευστοποίησης

Παράδειγμα:

Η επιχείρηση “ΑΒΓ” παράγει τα προϊόντα B1, B2, B3 και B4 μετά από επεξεργασία της πρώτης ύλης Β στο πλαίσιο μιας κοινής παραγωγικής διαδικασίας. Η επιχείρηση χρησιμοποιεί τη μέθοδο της καθαρής αξίας ρευστοποίησης για τον επιμερισμό του Από Κοινού Κόστους της. Ακολουθούν συμπληρωματικές πληροφορίες αναφορικά με την παραγωγή των προϊόντων κατά τη διάρκεια της χρήσης 20Χ5:

Προϊόν	Παραγόμενες μονάδες	Αξία πώλησης στο σημείο διαχωρισμού	Πρόσθετο κόστος επεξεργασίας	Αξία πώλησης τελικού προϊόντος
B1	7.000	€ 70.000	€ 7.500	€ 90.000
B2	5.000	€ 60.000	€ 6.000	€ 70.000
B3	4.000	€ 46.000	€ 4.000	€ 50.000
B4	<u>4.000</u>	<u>€ 27.000</u>	<u>€ 3.500</u>	<u>€ 30.000</u>
	<u>20.000</u>	<u>€ 203.000</u>	<u>€ 21.000</u>	<u>€ 240.000</u>

Μέθοδος της Καθαρής Αξίας Ρευστοποίησης

Το Από Κοινού Κόστος ανήλθε σε € 80.000 κατά τη διάρκεια της χρήσης 20X5.

Ζητείται:

1. Να γίνει επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους στα προϊόντα βάσει της μεθόδου της καθαρής αξίας ρευστοποίησης.
2. Να υπολογιστεί το συνολικό κόστος των συμπαραγωγων προϊόντων.

Μέθοδος της Καθαρής Αξίας Ρευστοποίησης

1. Παρόλο που όλα τα προϊόντα έχουν αξία πώλησης στο σημείο διαχωρισμού, η επιχείρηση χρησιμοποιεί τη μέθοδο της καθαρής αξίας ρευστοποίησης για τον επιμερισμό του Από Κοινού Κόστους.

Προϊόν	Καθαρή αξία ρευστοποίησης	Επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους	Επιβάρυνση
B1	€ 82.500 ⁽¹⁾	$(82.500 : 219.000) \times 80.000$	€ 30.137
B2	€ 64.000 ⁽²⁾	$(64.000 : 219.000) \times 80.000$	€ 23.379
B3	€ 46.000 ⁽³⁾	$(46.000 : 219.000) \times 80.000$	€ 16.804
B4	<u>€ 26.500 ⁽⁴⁾</u>	$(26.500 : 219.000) \times 80.000$	<u>€ 9.680</u>
Σύνολο	<u>€ 219.000</u>		<u>€ 80.000</u>

(1) $90.000 - 7.500 = € 82.500$

(2) $70.000 - 6.000 = € 64.000$

(3) $50.000 - 4.000 = € 46.000$

(4) $30.000 - 3.500 = € 26.500$

Μέθοδος της Καθαρής Αξίας Ρευστοποίησης

2. Επομένως το συνολικό κόστος των προϊόντων B1 έως B4 μετά τον επιμερισμό του Από Κοινού Κόστους είναι το άθροισμα του κόστους του ερωτήματος 1 συν το άμεσο κόστος των προϊόντων.

Προϊόν	Επιμερισμένο από Από Κοινού Κόστους	Άμεσο κόστος προϊόντος	Σύνολο κόστους
B1	€ 30.137	€ 7.500	€ 37.637
B2	€ 23.379	€ 6.000	€ 29.379
B3	€ 16.804	€ 4.000	€ 20.804
B4	<u>€ 9.680</u>	<u>€ 3.500</u>	<u>€ 13.180</u>
Σύνολο	<u>€ 80.000</u>	<u>€ 21.000</u>	<u>€ 101.000</u>

Μέθοδος της Σταθερού Ποσοστού Μικτού Κέρδους

Η μέθοδος του σταθερού ποσοστού μικτού κέρδους μερίζει το Από Κοινού Κόστος στα συμπαράγωγα με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε κάθε συμπαράγωγο να έχει σταθερό περιθώριο κέρδους.

Λογικά βήματα:

Υπολογισμός του περιθωρίου συμμετοχής στο σύνολο των συμπααραγώγων.

Αφαίρεση από τη τελική αξία πώλησης κάθε συμπαράγωγου το αναλογούν περιθώριο συμμετοχής.

Αφαίρεση από το συνολικό κόστος κάθε συμπαράγωγου το πρόσθετο κόστος επεξεργασίας.

Μέθοδος του Σταθερού Ποσοστού Μικτού Κέρδους

Παράδειγμα:

Η επιχείρηση “ΑΒΓ” παράγει τα προϊόντα Β1, Β2, Β3 και Β4 μετά από επεξεργασία της πρώτης ύλης Β στο πλαίσιο μιας κοινής παραγωγικής διαδικασίας. Η επιχείρηση χρησιμοποιεί τη μέθοδο του σταθερού ποσοστού μικτού κέρδους για τον επιμερισμό του Από Κοινού Κόστους της. Ακολουθούν συμπληρωματικές πληροφορίες αναφορικά με την παραγωγή των προϊόντων κατά τη διάρκεια της χρήσης 20Χ5:

Προϊόν	Παραγόμενες μονάδες	Αξία πώλησης στο σημείο διαχωρισμού	Πρόσθετο κόστος επεξεργασίας	Αξία πώλησης τελικού προϊόντος
B1	7.000	€ 70.000	€ 7.500	€ 90.000
B2	5.000	€ 60.000	€ 6.000	€ 70.000
B3	4.000	€ 46.000	€ 4.000	€ 50.000
B4	<u>4.000</u>	<u>€ 27.000</u>	<u>€ 3.500</u>	<u>€ 30.000</u>
	<u>20.000</u>	<u>€ 203.000</u>	<u>€ 21.000</u>	<u>€ 240.000</u>

Μέθοδος του Σταθερού Ποσοστού Μικτού Κέρδους

Το Από Κοινού Κόστος ανήλθε σε € 80.000 κατά τη διάρκεια της χρήσης 20X5.

Ζητείται:

1. Να γίνει επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους στα προϊόντα βάσει της μεθόδου της σταθερού ποσοστού μικτού κέρδους.

Μέθοδος του Σταθερού Ποσοστού Μικτού Κέρδους

	Συνολική Αξία Πώλησης:			240.000 €	
-	Συνολικό Πρόσθετο Κόστος Επεξεργασίας:			21.000 €	
-	Από Κοινού Κόστος:			80.000 €	
=	Περιθώριο Κέρδους:			139.000 €	
	% Περιθώριο Κέρδους:			58%	
	Αξία πώλησης τελικού προϊόντος (1)	Αναμενόμενο Περιθώριο Συμμετοχής (2)	(3)=(1)-(2)	Πρόσθετο Κόστος Επεξεργασίας (4)	Από Κοινού Κόστος (5)=(3)-(4)
B1	90.000 €	52.125 €	37.875 €	7.500 €	30.375 €
B2	70.000 €	40.542 €	29.458 €	6.000 €	23.458 €
B3	50.000 €	28.958 €	21.042 €	4.000 €	17.042 €
B4	30.000 €	17.375 €	12.625 €	3.500 €	9.125 €
	240.000 €	139.000 €		21.000 €	80.000 €

Επιλογή της Μεθόδου Μερισμού του Από Κοινού Κόστους

Η επιλογή της περισσότερο κατάλληλης μεθόδου μερισμού δεν μπορεί να στηριχθεί σε κάποιο κριτήριο ιχνηλασιμότητας της σχέσης αιτίας – αιτιατού.

Η μέθοδος της Σχετικής Αξίας Πωλήσεων στο σημείο διαχωρισμού κρίνεται η περισσότερο κατάλληλη.

Η μέθοδος αυτή υπολογίζει την αξία των συμπαραγώγων αμέσως μετά την κοινή παραγωγική διαδικασία.

Δεν απαιτείται η πρόβλεψη των αποφάσεων που κάνει η διοίκηση αναφορικά με την επεξεργασία των συμπαραγώγων.

Η μέθοδος αυτή χαρακτηρίζεται από ευκολία.

Το Μερισμένο Από Κοινοῦ Κόστος είναι Μη Σχετικό Κόστος για τη Λήψη Αποφάσεων

Το μερισμένο Από Κοινοῦ Κόστος είναι μη σχετικό κόστος για τη λήψη διοικητικών αποφάσεων όπως είναι η απόφαση για την περαιτέρω επεξεργασία ή πώληση ενός συμπαραγώγου.

Σε αυτές τις περιπτώσεις η απόφαση λαμβάνεται συγκρίνοντας αποκλειστικά το επιπλέον έσοδο από την πώληση του προϊόντος στη νέα μορφή μετά την περαιτέρω επεξεργασία με το κόστος της επιπλέον αυτής επεξεργασίας.

Εάν η διαφορά είναι θετική συμφέρει την επιχείρηση να προχωρήσει στην επιπλέον επεξεργασία ενώ εάν είναι αρνητική, όχι. Στην περίπτωση που η διαφορά είναι μηδενική, η επιχείρηση είναι αδιάφορη.

Το Μερισμένο Από Κοινού Κόστος είναι Μη Σχετικό Κόστος για τη Λήψη Αποφάσεων

Παράδειγμα:

Η επιχείρηση “ΑΒΓ” παράγει τα προϊόντα B1, B2, B3 και B4 μετά από επεξεργασία της πρώτης ύλης Β στο πλαίσιο μιας κοινής παραγωγικής διαδικασίας. Η επιχείρηση χρησιμοποιεί τη μέθοδο της καθαρής αξίας ρευστοποίησης για τον επιμερισμό του Από Κοινού Κόστους της. Ακολουθούν συμπληρωματικές πληροφορίες αναφορικά με την παραγωγή των προϊόντων κατά τη διάρκεια της χρήσης 20Χ5:

Προϊόν	Παραγόμενες μονάδες	Αξία πώλησης στο σημείο διαχωρισμού	Κόστος περαιτέρω επεξεργασίας	Αξία πώλησης τελικού προϊόντος
B1	7.000	€ 70.000	€ 7.500	€ 90.000
B2	5.000	€ 60.000	€ 6.000	€ 70.000
B3	4.000	€ 46.000	€ 4.000	€ 50.000
B4	<u>4.000</u>	<u>€ 27.000</u>	<u>€ 3.500</u>	<u>€ 30.000</u>
	<u>20.000</u>	<u>€ 203.000</u>	<u>€ 21.000</u>	<u>€ 240.000</u>

Το Μερισμένο Από Κοινοῦ Κόστος είναι Μη Σχετικό Κόστος για τη Λήψη Αποφάσεων

Ζητείται:

Να εξετασθεί εάν συμφέρει η περαιτέρω επεξεργασία των τεσσάρων
συμπαράγωγων προϊόντων που παράγει η επιχείρηση ΑΒΓ.

Προϊόν	Επιπλέον έσοδα από την περαιτέρω επεξεργασία	Επιπλέον κόστος επεξεργασία	Διαφορά
B1	€20.000 (90.000 - 70.000)	€ 7.500	€ 12.500
B2	€10.000 (70.000 - 60.000)	€ 6.000	€ 4.000
B3	€4.000 (50.000 - 46.000)	€ 4.000	€ - 0-
B4	€3.000 (30.000 - 27.000)	€ 3.500	(€ 500)

Άσκηση 5.1

Η βιομηχανική επιχείρηση “ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ Α.Ε.” κατασκευάζει κεριά και βερνίκια στο πλαίσιο μιας κοινής παραγωγικής διαδικασίας χρησιμοποιώντας ως πρώτη ύλη παραφίνη. Το μήνα Φεβρουάριο παρήχθησαν 4.000 κεριά με αξία πώλησης € 10.500 στο σημείο διαχωρισμού και 2.000 μπουκάλια βερνίκι με αξία πώλησης € 7.000 στο σημείο διαχωρισμού. Η επιχείρηση επιμερίζει το Από Κοινού Κόστος παραγωγής της με βάση τη σχετική αξία πώλησης των δύο προϊόντων στο σημείο διαχωρισμού. Σημειώνεται ότι το κόστος των κεριών επιβαρύνθηκε με € 6.000 Από Κοινού Κόστος.

Ζητείται:

1. Να υπολογιστεί το Από Κοινού Κόστος παραγωγής.
2. Να υπολογιστεί το τμήμα του Από Κοινού κόστους που επιμερίζεται στα μπουκάλια με το βερνίκι.

Άσκηση 5.1

1. Εφόσον τα κεριά επιβαρύνονται με € 6.000 από το συνολικό Από Κοινού Κόστος και ο μερισμός του Από Κοινού Κόστους γίνεται με βάση τη σχετική αξία πώλησης των δύο προϊόντων στο σημείο διαχωρισμού το Από Κοινού Κόστος υπολογίζεται ως εξής:

$(10.500 : 17.500^*) \times \text{Από Κοινού Κόστος} = € 6.000.$

$*10.500 + 7.000 = €17.500$

Άρα το Από Κοινού Κόστος είναι €10.000.

Άσκηση 5.1

2. Υπολογισμός του Από Κοινού Κόστους που επιμερίζεται στο βερνίκι.

Προϊόν	Αξία πώλησης στο σημείο διαχωρισμού	Επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους	Επιβάρυνση
Κερί	€ 10.500	$(10.500 : 17.500) \times 10.000$	€ 6.000
Βερνίκι	€ <u>7.000</u>	$(7.000 : 17.500) \times 10.000$	€ <u>4.000</u>
Σύνολο	€ <u>17.500</u>		€ <u>10.000</u>

Άρα το Από Κοινού Κόστος που επιβαρύνει το βερνίκι είναι € 4.000.

Άσκηση 5.2

Η βιομηχανική επιχείρηση “ΚΑΚΑΟ Α.Ε.” αγοράζει κόκκους κακάο που προέρχονται από μια ξεχωριστή ποικιλία κακαόδεντρων και τους επεξεργάζεται για να παράγει βούτυρο κακάο και σκόνη κακάο. Από την επεξεργασία των κόκκων προκύπτουν και τσόφλια κακάο. Η κανονική παραγωγή από την επεξεργασία κάθε σάκου κόκκων κακάο 1.000 κιλών είναι 200 κιλά βούτυρο κακάο, 450 κιλά σκόνης και 350 κιλά τσόφλια. Η επεξεργασία 1 τόνου κακάο αποτελεί μια παρτίδα. Η τιμή πώλησης της σκόνης κακάο και του βουτύρου κακάο στο σημείο διαχωρισμού είναι € 9/κιλό και € 11/κιλό αντίστοιχα. Το κόστος αγοράς ενός σάκου 1.000 κιλών κόκκων κακάο ανέρχεται σε € 150 ενώ το κόστος επεξεργασίας ανέρχεται σε € 370. Σημειώνεται ότι τα τσόφλια δεν επιδέχονται περαιτέρω επεξεργασία και θεωρούνται υποπροϊόν. Για την απομάκρυνσή τους από την επιχείρηση υπάρχει επιβάρυνση με € 20 ανά παρτίδα. Το κόστος διάθεσης του υποπροϊόντος θεωρείται ότι δεν παρακολουθείται ξεχωριστά και θεωρείται τμήμα του Από Κοινού Κόστους, επιβαρύνει δε τα δύο συμπαραγώγα προϊόντα.

Άσκηση 5.2

Ζητείται:

1. Να γίνει ο μερισμός του Από Κοινού Κόστους επεξεργασίας ενός σάκου κόκκων κακάο με βάση τη μέθοδο της σχετικής αξίας πώλησης στο σημείο διαχωρισμού.
2. Να γίνει ο μερισμός του Από Κοινού Κόστους με βάση τις παραχθείσες ποσότητες.

1. Το Από Κοινού Κόστος ανέρχεται σε € 540 (150 + 370 + 20) και θα επιμεριστεί μόνο στα συμπαράγωγα προϊόντα (βούτυρο και σκόνη).

Προϊόν	Αξία πώλησης στο σημείο διαχωρισμού	Επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους	Επιβάρυνση
Βούτυρο κακάο	€ 2.200*	$(2.200 : 6.250) \times 540$	€ 190
Σκόνη κακάο	<u>€ 4.050**</u>	$(4.050 : 6.250) \times 540$	<u>€ 350</u>
Σύνολο	<u>€ 6.250</u>		<u>€ 540</u>
* $200 \times 11 = € 2.200$			
** $450 \times 9 = € 4.050$			

Άσκηση 5.2

2. Για τον μερισμό του Από Κοινού Κόστους βάσει των παραχθεισών μονάδων θα ληφθούν υπόψη μόνο τα κιλά των συμπαραγώγων και όχι του υποπροϊόντος

Προϊόν	Παραχθείσες μονάδες	Επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους	Επιβάρυνση
Βούτυρο κακάο	200	$(200 : 650) \times 540$	€ 166
Σκόνη κακάο	<u>450</u>	$(450 : 650) \times 540$	<u>€ 374</u>
Σύνολο	<u>650</u>		<u>€ 540</u>

Άσκηση 5.3

Η βιομηχανική επιχείρηση “ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.” παράγει τα προϊόντα Ω1, Ω2 και Ω3 μετά από επεξεργασία της πρώτης ύλης Ωμέγα στο Στάδιο Α. Το προϊόν Ω1 πωλείται στο σημείο διαχωρισμού χωρίς περαιτέρω επεξεργασία. Αντιθέτως, τα προϊόντα Ω2 και Ω3 χρειάζονται επιπλέον επεξεργασία στα Στάδια Β και Γ αντίστοιχα προκειμένου να πωληθούν. Τα προϊόντα δεν έχουν αξία πώλησης στο σημείο διαχωρισμού. Η εταιρία χρησιμοποιεί τη μέθοδο της καθαρής αξίας ρευστοποίησης για να επιμερίσει το Από Κοινού Κόστος παραγωγής. Παρακάτω δίνεται μία περίληψη κόστους και συμπληρωματικές πληροφορίες για το τρίμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 20Χ5:

	Προϊόντα		
	Ω1	Ω2	Ω3
Πωλήσεις (σε κιλά)	40.000	118.000	140.000
Τελικό απόθεμα (σε κιλά)	100.000	-0-	80.000
Έσοδα από πωλήσεις	€ 30.000	€ 177.000	€ 275.000

Άσκηση 5.3

	Στάδια παραγωγής		
	A	B	Γ
Κόστος πρώτων υλών	€ 112.000	-0-	-0-
Κόστος άμεσης εργασίας	€ 48.000	€ 80.900	€191.750
Γ.Β.Ε. Καταλογισμένα	<u>€ 20.000</u>	<u>€ 21.100</u>	<u>€ 73.250</u>
Σύνολο	<u>€180.000</u>	<u>€102.000</u>	<u>€265.000</u>

Σημειώνεται ότι δεν υπήρχαν αποθέματα στην αρχή του τριμήνου (1η Ιουλίου). Επίσης, στο τέλος του τριμήνου δεν υπήρχαν αποθέματα πρώτων υλών και ημικατεργασμένων προϊόντων.

Άσκηση 5.3

Ζητείται:

1. Ποια θα ήταν η επίδραση στα λειτουργικά αποτελέσματα εάν όλες οι διαθέσιμες μονάδες του προϊόντος Ω1 είχαν πωληθεί με τιμή €4,3 ανά κιλό μετά από περαιτέρω επεξεργασία κόστους €2 ανά κιλό; Συμφέρει η περαιτέρω επεξεργασία του προϊόντος Ω1; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.
2. Να υπολογιστούν τα παρακάτω για κάθε προϊόν ξεχωριστά λαμβάνοντας υπόψη ότι γίνεται η περαιτέρω επεξεργασία του Ω1 και ισχύουν τα σχετικά του ζητήματος 1:
 - 2.1. Η καθαρή αξία ρευστοποίησης που χρησιμοποιείται για τον επιμερισμό του Από Κοινού Κόστους και το τμήμα του Από Κοινού Κόστους που επιμερίζεται σε κάθε προϊόν.
 - 2.2. Το κόστος του τελικού αποθέματος των ετοιμών και το κόστος πωληθέντων κάθε προϊόντος.

Άσκηση 5.3

1. Η πώληση του προϊόντος Ω1 δεν επηρεάζει τα αποτελέσματα από τα προϊόντα Ω2 και Ω3. Επομένως, για να υπολογιστεί η επίδραση της περαιτέρω επεξεργασίας του προϊόντος Ω1 στα λειτουργικά αποτελέσματα πρέπει να συγκριθούν τα αποτελέσματα από την πώληση όλων των μονάδων του προϊόντος Ω1 στο σημείο διαχωρισμού με την εναλλακτική προσέγγιση να είχε γίνει η επιπλέον επεξεργασία του.

Περαιτέρω επεξεργασία του Ω1

Επιπλέον έσοδα $[(4,30 - 0,75^*) \times 140.000^{**}]$	€497.000
(Μείον) Επιπλέον κόστος ***	<u>€280.000</u>
Αποτέλεσμα	<u>€217.000</u>

* € 30.000 : 40.000 μονάδες

** Πωλήσεις + Τελικό απόθεμα = 40.000 + 100.000 = 140.000 μονάδες

*** 140.000 μονάδες x 2 = € 280.000

Από τα παραπάνω εξάγεται το συμπέρασμα ότι η επεξεργασία του προϊόντος Ω1 είναι συμφέρουσα για την επιχείρηση και της αποδίδει € 217.000 (497.000 – 280.000) επιπλέον κέρδη.

Άσκηση 5.3

2.1 Το Από Κοινού Κόστος των € 180.000 που επιμερίζεται είναι το κόστος του Σταδίου Α.

Προϊόντα	Προβλεπόμενη καθαρή αξία ρευστοποίησης	Επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους	Επιβάρυνση προϊόντων με Από Κοινού Κόστος
Ω1	€ 322.000 *	$(322.000:407.000) \times 180.000$	€142.407,86
Ω2	€ 75.000 **	$(75.000:407.000) \times 180.000$	€ 33.169,53
Ω3	€ 10.000 ***	$(167.143:407.000) \times 180.000$	€ 4.422,61
	<u>€ 407.000</u>		<u>€180.000,00</u>

*Προβλεπόμενες πωλήσεις μετά την επεξεργασία (140.000 × € 4,3) - κόστος περαιτέρω επεξεργασίας = 602.000 - 280.000 = € 322.000

**Αντίστοιχα: 177.000 - 102.000 = € 75.000

***Αντίστοιχα: 275.000 - 265.000 = €10.000

Άσκηση 5.3

2.2 Υπολογισμός του κόστους του τελικού αποθέματος των ετοιμών προϊόντων και του κόστους πωληθέντων.

Προϊόντα	Επιβάρυνση προϊόντων με Από Κοινού Κόστος	Κόστος περαιτέρω επεξεργασίας	Συνολικό κόστος	Κόστος ανά κιλό
Ω1	€ 142.407,86	€ 280.000	€ 422.407,86	€ 3,02 (€422.407,86: 140.000)
Ω2	€ 33.169,53	€ 102.000	€ 135.169,53	€ 1,15 (€135.169,53:118.000)
Ω3	<u>€ 4.422,61</u>	<u>€ 265.000</u>	<u>€ 269.422,61</u>	€ 1,22 (€269.422,61:220.000*)
	<u>€ 180.000,00</u>	€ 647.000	<u>€ 827.000,00</u>	
*140.000+80.000				

Άσκηση 5.3

	Ω1	Ω2	Ω3
Αρχικό απόθεμα ετοίμων	-0-	-0-	-0-
+ Κόστος παραγωγής	€ 422.407,86	€ 135.169,53	€ 269.422,61
- Τελικό απόθεμα ετοίμων	€ 302.000 (100.000 × 3,02)	-0-	€ 97.600 (80.000×1,22)
= Κόστος πωληθέντων	€ 120.407,86	€ 135.169,53	€ 171.822,61

Άσκηση 5.4

Η επιχείρηση “ΒΙΟ Α.Ε” παράγει τρία προϊόντα, τα Κ, Λ και Μ, στο πλαίσιο μιας κοινής παραγωγικής διαδικασίας. Στη συνέχεια γίνεται η περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας και παρουσιάζονται παράλληλα τα στοιχεία κόστους και εσόδων για το μήνα Ιούλιο 20Χ5:

- Στο πρώτο στάδιο της παραγωγής γίνεται επεξεργασία της πρώτης ύλης Ω. Στο σημείο διαχωρισμού Α παράγονται το προϊόν Κ και ένα μείγμα. Το Από Κοινού Κόστος αυτού του σταδίου είναι € 600.
- Στη συνέχεια το προϊόν Κ υφίσταται περαιτέρω επεξεργασία κόστους € 400 και πωλείται αντί € 800.

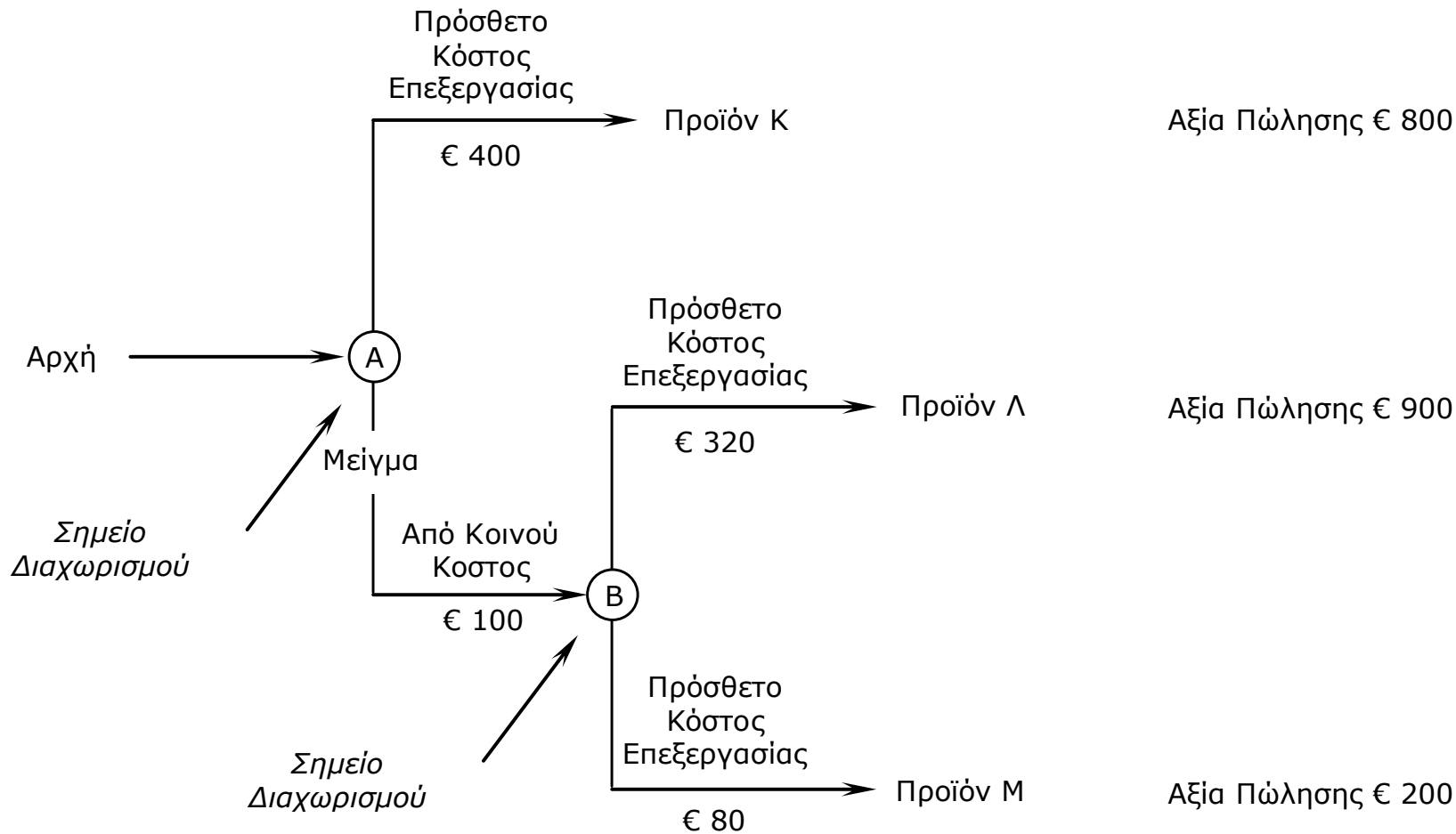
Άσκηση 5.4

- Το μείγμα υφίσταται και αυτό περαιτέρω επεξεργασία κόστους € 100 η οποία καταλήγει στη διαμόρφωση στο σημείο διαχωρισμού Β των προϊόντων Λ και Μ.
- Για την πώληση των προϊόντων αυτών στην αγορά απαιτείται εκ νέου επεξεργασία, πρόσθετου κόστους για το μεν Λ αξίας € 320, για το δε Μ πρόσθετου κόστους € 80. Η αξία πώλησης των προϊόντων μετά την επεξεργασία αυτή είναι € 900 και € 200, αντίστοιχα. Κανένα από τα προϊόντα δεν έχει τιμή πώλησης στο σημείο διαχωρισμού.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται διαγραμματικά η παραγωγική διαδικασία.

Άσκηση 5.4

Άσκηση 5.4

Ζητείται:

1. Να γίνει επιμερισμός του συνολικού Από Κοινού Κόστους του μηνός Ιουλίου 20Χ5 στα τρία προϊόντα λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί τη μέθοδο της καθαρής αξίας ρευστοποίησης.
2. Να υπολογιστεί το συνολικό κόστος κάθε προϊόντος.
3. Να υπολογιστεί το οικονομικό αποτέλεσμα από την πώληση των προϊόντων.

Άσκηση 5.4

1. Επιμερισμός του Από Κοινού Κόστους

Προϊόν	Αξία πωλήσεων	Πρόσθετο κόστος	Αξία στο σημείο διαχωρισμού	% αξία πωλήσεων στο διαχωρισμό	Επιβάρυνση Κοινό κόστος Β
Λ	€ 900	€ 320	€ 580	83%	€ 83
Μ	<u>€ 200</u>	<u>€ 80</u>	<u>€ 120</u>	<u>17%</u>	<u>€ 17</u>
	<u>€ 1.100</u>	<u>€ 400</u>	<u>€ 700</u>	<u>100%</u>	<u>€ 100</u>

Προϊόν	Αξία πωλήσεων	Πρόσθετο κόστος	Αξία στο σημείο διαχωρισμού	% αξία πωλήσεων στο διαχωρισμό	Επιβάρυνση Κοινό κόστος Α
Κ	€ 800	€ 400	€ 400	40%	€ 240*
Μίγμα	<u>€ 700</u>	<u>€ 100</u>	<u>€ 600</u>	<u>60%</u>	<u>€ 360**</u>
	<u>€ 1.500</u>	<u>€ 500</u>	<u>€1.000</u>	<u>100%</u>	<u>€ 600</u>

* $600 \times 40\% = € 240$

** $600 \times 60\% = € 360$

Άσκηση 5.4

Προϊόν	Αξία στο σημείο διαχωρισμού	% αξία πωλήσεων στο διαχωρισμό	Επιβάρυνση Κοινό κόστος Α
Λ	€ 580	83%	€ 298*
Μ	<u>€ 120</u>	<u>17%</u>	<u>€ 62**</u>
	<u>€ 700</u>	<u>100%</u>	<u>€ 360</u>
*360x 83%= € 298 ** 360x 17%=€ 62			

Άσκηση 5.4

2. Συνολικό κόστος κάθε προϊόντος

	Προϊόν Κ	Προϊόν Λ	Προϊόν Μ	Σύνολο
Επιμερισμός κοινού κόστους Α	240	298	62	600
Επιμερισμός κοινού κόστους Β	0	83	17	100
Πρόσθετο κόστος	<u>400</u>	<u>320</u>	<u>80</u>	<u>800</u>
Συνολικό κόστος	<u>€ 640</u>	<u>€ 701</u>	<u>€ 159</u>	<u>€ 1.500</u>

Άσκηση 5.4

Αποτελέσματα ανά προϊόν

	Προϊόν Κ	Προϊόν Λ	Προϊόν Μ	Σύνολο
Πωλήσεις	800	900	200	1.900
Συνολικό κόστος	<u>640</u>	<u>701</u>	<u>159</u>	<u>1.500</u>
Μικτό κέρδος	<u><u>160</u></u>	<u><u>199</u></u>	<u><u>41</u></u>	<u><u>400</u></u>